

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Ústí nad Labem

Inspekční zpráva

Zvláštní škola Chomutov, Husova 10

Husova 10/2079, 430 03 Chomutov

Identifikátor školy: 600 077 705

Zřizovatel: Město Chomutov, Zborovská 4602, 430 28 Chomutov

Školský úřad Chomutov, Vršovců 254, 430 01 Chomutov

Termín konání orientační inspekce: 4. - 8. prosince 2000

Čj.	064 95/00-5022
Signatura	oflnu118

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Poslední zařazení zvláštní školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je dáno Rozhodnutím Školského úřadu v Chomutově pod č.j. PgO 505/2000 s účinností od 13. listopadu 2000. Budova školy byla postavena v roce 1889, původně jako obytný dům. Od roku 1929 slouží jako škola, nejdříve jako základní a od roku 1970 jako zvláštní. Od roku 1993 je v právním subjektu, zatím zde nevznikla rada školy. Za posledních pět let prošla řadou úprav a modernizací (výměna oken v celé budově, nová fasáda, stavební protiradonové opatření, vybudování učebny v půdním prostoru, bezbariérový přístup do školy ap.). Kapacita školy činí 180 žáků, v době konání orientační inspekce se zde vzdělávalo 150 žáků (148 + 2 na diagnostický pobyt). Škola sdružuje zvláštní školu a školní družinu. Pracuje zde 20 pedagogů, tj. 19 učitelů a vychovatelka školní družiny. Dalším členem pedagogického sboru je romský asistent. Věkový průměr stabilizovaného sboru je 39 let.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Významné, stejné poznatky, vztahující se ke sledovaným jevům jsou popsány a zhodnoceny souhrnně. V průběhu orientační inspekce byla pozornost zaměřena zejména na výuku českého jazyka, matematiky a rýsování, pracovního vyučování a dalších výchov (řečová, občanská, hudební a výtvarná).

Výuka sledovaných předmětů probíhá podle vzdělávacího programu zvláštní školy, schváleného pod č.j. 22 980/97-22 s platností od 1. září 1997. Časová dotace ve sledovaných předmětech odpovídá učebnímu plánu, provedené úpravy časové dotace pracovního vyučování v devátém ročníku jsou v souladu s učebním dokumentem. Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá osnovám výše uvedeného vzdělávacího programu. Mezi jednotlivými ročníky je zajištěna návaznost, při plánování výuky sledovaných předmětů nedochází k obsahové duplicitě, vyučující na základě požadavků vedení školy vypracovali a řídí se časovými a tematickými plány.

Škola nabízí žákům škálu nepovinných předmětů (dramatická výchova, sborový zpěv, pohybové a sportovní aktivity, výtvarné činnosti, základy cizího jazyka - angličtina a němčina ap.). Kromě toho mohou žáci navštěvovat zájmové kroužky (celkem 15), které vedou učitelé.

Ve škole se vzdělává deset integrovaných žáků (2 sluchově, 1 řečově, 3 tělesně postižení a 4 žáci s kombinovaným postižením). Všichni mají kvalitně zpracovaný individuálně vzdělávací program. Stanovené výukové cíle odpovídají aktuálnímu složení tříd.

Odborná a pedagogická způsobilost vyučujících není v souladu s právními předpisy, protože 45 % z celkového počtu všech vyučujících nemá požadované vzdělání. Vedení školy však využívá co nejefektivněji odbornou a pedagogickou způsobilost vyučujících.

Škola má k dispozici dostatek vhodných výukových prostor, které odpovídají psychohygienickým zásadám. Učebny jsou velmi moderně vybaveny variabilním žakovským nábytkem, velkým množstvím pomůcek, obrazovým materiálem a audiovizuální technikou. Ve třinácti (ze 14) učebnách je nainstalován a funkčně využíván počítač s výukovými programy. Ve výuce žáci běžně pracují s touto technikou (a to i žáci s těžkým mentálním postižením). Další učební pomůcky jsou pořizovány, modernizovány a využívány účelně. Permanentně je využívána keramická dílna s vlastní vypalovací pecí. Žáci i učitelé používají učebnice, pracovní sešity a další texty se schvalovací doložkou MŠMT. Pro zkvalitnění vzdělávacího procesu jsou žákům poskytovány další texty, které vyučující vymýšlejí a kopírují přímo ve škole. Z psychohygienického a zejména zdravotního hlediska lze pozitivně hodnotit to, že škola

žákům v nejnižších ročnících zapůjčuje dvoje učebnice (jeden soubor mají doma a druhý ve škole).

Sociodemografické podmínky výrazně ovlivňují výuku, neboť významné procentuální zastoupení tvoří žáci romského etnika a žáci ze sociokulturně znevýhodněného prostředí.

Český jazyk

Výuka českého jazyka byla sledována v 11 hodinách ve všech stupních školy.

Plánování výuky probíhá na základě zpracovaných tematických plánů učiva, které obsahují všechny složky českého jazyka a zároveň korespondují s učebním plánem a osnovami předmětu. V devátém ročníku je posílena dotace českého jazyka o jednu hodinu. Příprava na vyučování ze strany vyučujících byla pečlivá.

Výuku předmětu zajišťují odborně a pedagogicky způsobilí učitelé (v 56,8 %), ale i učitelé bez požadovaného vzdělání. Tento handicap byl patrný především u vyučujících s krátkou pedagogickou praxí, kdy drobné nedostatky ve výuce neměly zásadní charakter a celkově neovlivnily vzdělávací proces. V průběhu sledovaných hodin využívali vyučující účelové pomůcky efektivně a další doplňkový materiál přispíval jednoznačně k splnění výukových cílů. Vhodné střídání různých forem práce, zařazování mnemotechnických prostředků, písniček, možnost fyzické relaxace, práce u počítače, pohyb po třídě - to vše vytvářelo vhodné psychohygienické podmínky výuky.

Organizace výuky (byly sledovány hodiny jak mluvnice, tak čtení a psaní), setrvalé využívání skupinové práce, práce ve dvojicích, střídání přímého kontaktu s vyučujícími i samostatné písemné práce, umožňovaly žákům trvalé zapojení do výuky a okamžitou zpětnou vazbu při odstraňování chyb. Hodinami prolínala individuální práce vyučujících s žáky. Pozornost byla věnována zejména žákům po dlouhodobé nepřítomnosti a žákům ze značně nepodnětného rodinného prostředí s malou slovní zásobou. Ve třídách, kde se vzdělávají žáci s těžkým mentálním, zdravotním či kombinovaným postižením byla zaznamenána velmi kvalitní práce a účinná spolupráce v trojúhelníku učitel-pomocný asistent-žák. Výuka byla vedena vždy věcně a odborně správně, někteří vyučující však nejsou pro žáky mluvním vzorem, neboť nemluví v hodinách českého jazyka spisovně.

Vzdělávacím procesem prolínala vstupní a průběžná motivace a pozitivní hodnocení výkonů žáků, i když v některých hodinách bylo toto hodnocení spíše formální a povšechné. V průběhu sledovaných hodin učitelé jen zřídka klasifikovali žáky, avšak kontrolou žákovských knížek, notýsků a školních sešitů bylo zjištěno, že žáci jsou známkou hodnoceni dostatečně často, a že nechybí ani povzbudivé slovní hodnocení.

Rozvoji komunikativních dovedností je věnována značná pozornost. V ročnících prvního stupně je ze strany učitelek věnován velký časový prostor pro obohacování slovní zásoby, žáci jsou důsledně vedeni k odpovědím celou větou a zároveň učitelky vysvětlují význam slov (obsah některých i běžných slov činí potíže především žákům romského etnika). Atmosféra při výuce byla klidná, vstřícná a vzájemně tolerantní. Při hospitacích nebyly zaznamenány projevy nežádoucího chování žáků. Ve všech navštívených ročnících je respektována osobnost žáka. Ve třídách, kde se vzdělávají imobilní žáci a žáci s těžkým postižením je zřetelná vzájemná tolerance, ohleduplnost, mezi žáky kamarádství a u všech pak snaha o pomoc. Integrace těchto žáků se ve škole daří.

Sledovanou výuku českého jazyka a jeho všech součástí lze celkově hodnotit jako velmi dobrou.

Matematika, rýsování

Výuka matematiky byla sledována ve všech třech stupních školy, rýsování pak na třetím stupni školy. Celkem se uskutečnilo jedenáct hospitací.

Plánování a příprava výuky je na vynikající úrovni. Učitelé mají zpracovány tematické plány, osnovy jsou plněny. Všichni vyučující byli na hodinu velmi dobře připraveni.

Personální podmínky výuky jsou velmi dobré, z jedenácti sledovaných vyučujících nebyli jen tři odborně a pedagogicky způsobilí. Dva z nich však dokážou tento handicap eliminovat osobním nasazením a mnohaletou praxí, ve třetím případě se jednalo o začínající učitelku, u níž je předpoklad doplnění vzdělání.

Materiální podmínky jsou také vynikající. Učebny jsou vybaveny plně funkčními novými jednomístnými stolkami. Pro vyučování mají učitelé dostatečné množství učebních pomůcek a předem připravených příkladů, hlavolamů ap. U nejmladších žáků jsou pak prioritně využívány názorné pomůcky, manipulační a třídící materiál.

Psychohygienické podmínky výuky jsou příkladné, estetická úroveň tříd je na vysoké úrovni. Celková úprava interiérů byla v době konání inspekce navíc umocněna předvánoční výzdobou. Naprostá většina sledovaných vyučovacích hodin byla správně členěna, učitelé dokázali adekvátně reagovat na aktuální stav v kolektivu žáků. Při známkách únavy byla zařazena relaxační pauza (zpěv, rozvíčka, motivovaná pohybová hra).

Organizace, formy a metody výuky byly téměř vždy vynikající. Učitelé dávají žákům jednoznačné pokyny, pravidla jsou všem známá. Většinou je volen individuální přístup, v přiměřené míře byly použity i skupinové formy práce. Prostor pro opakování a procvičování učiva je dostatečný, úkoly jsou zadávány diferencovaně v souvislosti se stupněm postižení jednotlivých žáků. Tempo výuky je na potřebné úrovni, vyučovací doba je účelně využívána. Didaktická technika i učební pomůcky jsou využívány, ve všech sledovaných hodinách byl použit i počítač s vhodným programem. Žáci jej dokáží bez problémů obsluhovat. Nedostatky ve věcné a odborné správnosti výuky jsou ojedinělé. Ve sledovaných hodinách rýsování učitelé správně demonstrovali i obtížnější učivo, dílčí nedostatky jsou v užívání terminologie a nespisovného jazyka některými učiteli.

Motivace a hodnocení je na mimořádné úrovni. Učitelé užívají výhradně pozitivní stimulační, ve velké míře žáky chválí a povzbuzují. Na nedostatky je upozorňováno taktně, vyučující většinou zároveň vyjadřuje víru v jejich odstranění. Rezervy jsou v podpoře sebereflexe a sebehodnocení žáků - většinou z časových důvodů.

Interakce a komunikace je velmi dobrá, žáci dodržují dohodnutá pravidla komunikace. V případě nejasností souvisejících s právě probíraným učivem se nebojí dotázat vyučujících, o výuku projevují zájem.

Celkově lze sledovanou výuku matematiky a rýsování hodnotit jako velmi dobrou.

Blok výchov (občanská, hudební, výtvarná a řečová výchova)

Výchovy byly sledovány celkem v deseti hodinách.

Výuka probíhá v souladu s učebními osnovami, časová dotace sledovaných předmětů je též v souladu s učebním plánem. Stanovené výukové cíle jsou přiměřené a vhodné vzhledem k aktuálnímu stavu a složení třídy. Příprava na hodiny ze strany vyučujících byla svědomitá, patrná byla zejména v dokonalé přípravě pracovního materiálu a pomůcek.

Výuku sledovaných hodin výchov zajišťovali odborně a pedagogicky způsobilí učitelé (70 %), ale i bez potřebného vzdělání.

Materiální podmínky pro výuku jsou vynikající, vybavení učeben pro tyto předměty má

vysokou úroveň. Ve výuce je běžně používána audiovizuální technika. V rámci výuky řečové výchovy se uplatňuje široká nabídka kompenzačních pomůcek.

Psychohygienické podmínky jsou respektovány. Členění učiva, zařazování oddechových chviliek v různých podobách (pohybové hry, zpěv písně, prosté protažení těla u lavic) a přiměřené tempo výuky, kdy učitelé vnímají momentální psychický, ale i zdravotní stav žáků pak vedou k úspěšné realizaci naplánovaných hodin.

Samostatná práce žáků (výtvarné činnosti, práce v hudební výchově) a řízený rozhovor při občanské výchově předcházeli stresovým zátěžím, průběh vzdělávání nebyl unavující. Výuka byla vedena věcně a odborně správně, nedílnou součástí všech sledovaných hodin bylo využití mezipředmětových vztahů, práce ve skupinách, ale i frontální činnosti. Ve výtvarné a hudební výchově převládala vysoká kreativita, žáci byli vedeni ke zručnosti (stříhání, lepení, práce s barvou, práce s hlasem, hudebními nástroji, vytleskávání a vydupávání rytmu)

i k projevení vlastních názorů (dramatické etudy ze života, rodinné vztahy, ekologické citění). Ze sledované výuky občanské výchovy bylo však zřejmé, že někteří, méně zkušení učitelé se obávali možnosti žáků zcela se projevit (bez obalu) při líčení rodinných vztahů. V rámci řečové výchovy jsou žáci vedeni k obohacování slovní zásoby, tvorbě smysluplných vět, kultuře mluveného projevu zejména v konverzačních cvičeních.

Výuka byla motivována v úvodu i průběhu vyučovacích hodin, v rámci řečové výchovy využívaly učitelky pro motivaci maňásky (jejichž prostřednictvím s žáky komunikovaly). Ve všech sledovaných hodinách byly respektovány individuální dispozice žáků při hodnocení, které bylo velmi objektivní a zejména povzbuzující. V závěru hodin byl časový prostor pro opakování, shrnutí průběhu celé hodiny a zhodnocení výkonů žáků.

Bezproblémová interakce a komunikace prolínala hodinami od počátku až do konce. Mezi učiteli a žáky je vytvořen přátelský vztah, zároveň jsou akceptována dohodnutá pravidla jednání a chování. Projevy nespolutracujícího chování nebyly zaznamenány, naopak - např. hodiny hudební výchovy byly naplněny nefalšovanou radostí.

Celkově lze blok sledovaných předmětů hodnotit jako velmi dobrý.

Pracovní vyučování

Pracovní vyučování bylo sledováno v 8 hodinách ve všech stupních školy.

Plánování výuky je velmi dobré, jednotliví učitelé mají zpracovány časové a tematické plány. Osnovy jsou plněny kromě práce se sklem (7.-9. ročník). Tento nedostatek byl odstraněn ještě v průběhu inspekce a tematické plány byly o tuto část rozšířeny.

Personální podmínky jsou průměrné, neboť výuku zajišťují učitelé odborně a pedagogicky způsobilí, ale i bez požadovaného vzdělání (tito učitelé mají mnohaletou praxi a jsou manuálně zruční).

Materiální podmínky jsou příkladné. Škola disponuje velmi dobře vybavenými dílnami, cvičnou kuchyňkou, pozemkem pro pěstitelské práce, skleníkem a moderně zařízenou keramickou dílnou. Velmi dobré je zásobování spotřebním materiálem, na jeho zabezpečení se však do značné míry podílejí i jednotliví vyučující.

Psychohygienické podmínky jsou velmi dobré, vzdělávání probíhá v esteticky podnětném, bezprašném prostředí, kdy výzdobu odborných učeben tvoří zejména obrazový materiál přímo související s výukou.

Organizace, formy a metody výuky jsou velmi dobré. Vyučující zohledňují individuální schopnosti a dovednosti žáků, názorně demonstrují pracovní postupy, žákům při potížích pomáhají radou i konkrétní pomocí. Žákům je dáván dostatečný prostor pro uplatnění jejich

kreativity (výroba vánočních ozdob, práce s hlinou, vyšívání). Ve všech sledovaných hodinách byly dodržovány a respektovány zásady bezpečnosti práce.

Motivaci a hodnocení věnují učitelé náležitou pozornost. Do úvodní motivace jsou žáci vtahováni otevřenými otázkami vyučujících, kdy je zejména využíváno životních zkušeností žáků a mezipředmětových vztahů. V průběhu vyučování jsou pak žáci motivováni pochvalou a je u nich oceňována snaha. V závěru sledovaných hodin byl téměř vždy věnován dostatečný prostor pro hodnocení i sebehodnocení výsledků práce. Klasifikace je založena na respektování individuálních možností žáků.

Interakce a komunikace je vybudována na vzájemné důvěře. Ve třídách prvního stupně pak učitelky využívají variabilnosti žakovského nábytku, vytvářejí pohodové pracovní prostředí, kdy všichni žáci sedí u jednoho stolu a v průběhu práce přirozeně komunikují, sdělují si dojmy, vytváří se smysl pro vzájemnou ohleduplnost a kooperaci. Vždy jsou respektována dohodnutá pravidla komunikace. Úroveň verbální i neverbální komunikace učitelů je vysoká. Žáci reagují i na pohled a gesta učitelů.

Sledovanou výuku pracovního vyučování lze hodnotit jako vynikající.

Hodnocení kvality vzdělávání

Ze zjištěných skutečností vyplývá, že žáci jsou vzděláváni dle platného vzdělávacího programu. Plánování a příprava výuky je ve všech sledovaných předmětech velmi dobrá a vychází z individuálních možností žáků. Učební osnovy jsou průběžně plněny, pouze v rámci pracovního vyučování nebyla do výuky zařazena část - práce se sklem. Podmínky výuky jsou v oblasti materiální a psychohygienické výborné, v oblasti personální pak průměrné, přesto je nutno uvést, že od poslední inspekce se odborná a pedagogická způsobilost vyučujících zvýšila. Velmi dobrá organizace, formy a metody výuky umožňují plně realizovat vzdělávací program, a taktéž věnovat individuální péči všem žákům. Promyšlená a výukou prolínající motivace a hodnocení (především pozitivní) vzbuzuje u žáků zájem o daný předmět a probíraná témata. Pedagogové respektují osobnost žáka, vytvářejí prostor pro uplatnění jejich názorů, s žáky diskutují, společně řeší problémy a vytvářejí vhodné podmínky pro formování vlastního názoru.

Celkově lze kvalitu vzdělávání ve sledovaných předmětech hodnotit jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Základním dokumentem od kterého se odvíjí veškeré plánování je dlouhodobá (pětiletá) koncepce rozvoje. Tento materiál vychází z analýzy podmínek a prostředí ve kterém se škola nachází. Prioritním úkolem je vytvořit optimálními formami práce prostředí, které by vedlo k zapojení žáků do sociálního a pracovního života. Dlouhodobá koncepce je rozpracována v celoročním plánu školy a ten pak již v zcela konkrétních měsíčních plánech, které uvádějí kompetence a zodpovědnost pracovníků za splnění dílčích úkolů. Stanovená koncepce a cíle jsou reálné a postupnými kroky se je daří realizovat. Pracovníci měli možnost předložené plány připomínkovat, této možnosti využili, náměty byly zapracovány a celoroční plán byl schválen na pedagogické radě dne 4. září 2000.

Výuka probíhá dle schváleného učebního dokumentu pro zvláštní školy č.j. 22 980/97-22. Vedení školy využilo možnosti úpravy učebního plánu a v 9. ročníku snížilo dotaci pracovního

vyučování o dvě vyučovací hodiny, zároveň o tyto hodiny posílilo český jazyk a matematiku (po jedné vyučovací hodině).

Kvalita, rozsah a účelnost plánování vzhledem k velikosti a podmínkám školy je vynikající.

Organizování

Organizační uspořádání školy je řešeno v organizačním řádu, který je součástí vnitřního řádu školy. Součástí tohoto řádu je vnitřní směrnice k zajišťování řádného chodu školy a pokyny pro vedení povinné dokumentace. Kompetence pracovníků vyplývají z pracovního řádu, s každým je sepsána Dohoda o naplňování pracovní doby, kde jsou uvedeny všechny kompetence zaměstnanců. Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy. Ředitelka školy při řízení významně uplatňuje poznatky získané studiem školského managementu, které dokončila v roce 2000 (třileté bakalářské studium na Pedagogické fakultě UK v Praze).

Kromě pedagogické rady funkčně pracuje ve škole metodické sdružení (společné pro všechny stupně a ročníky školy). Vedení školy tvoří ředitelka, její zástupkyně a pro oblast ekonomickou pak technicko-hospodářská pracovnice.

Informační servis školy funguje oboustranně velmi dobře. Zaměstnanci získávají potřebné informace rychle a úplně od vedení školy několika zdroji (pravidelné porady, nástěnky ve sborovně, ústní komunikace). Žáci jsou informováni od svých učitelů, rodiče nebo zákonní zástupci pak prostřednictvím sdělení v žákovských knížkách (notýscích), informační nástěnkou u vchodu do školy, na pravidelných třídních schůzkách a na konci školního roku informačním dopisem. Spolupráce rodičů se školou je velmi dobrá, rodiče využívají i možnosti přímé účasti ve vyučování, o dění ve škole projevují zájem, pravidelně se zúčastňují školních slavností.

Osobní dokumentace je uložena v ředitelně a přístup k ní mají pouze kompetentní pracovníci.

Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům, jasně je stanovena a dodržována délka vyučovacích hodin a přestávek.

Škola se významně prezentuje na veřejnosti. Žáci se pravidelně zúčastňují všech akcí pořádaných v rámci speciálních škol v okrese i regionu, pro veřejnost organizují kulturní vystoupení. V loňském školním roce natočili a vydali písňové CD (škola má vlastní hudební skupinu).

Obsáhlá výroční zpráva poskytuje značné množství informací, slouží škole jako jeden z možných zdrojů sebehodnocení, je využívána vedením školy pro další zkvalitňování řízení. Výroční zpráva však uvádí osobní data integrovaných zdravotně postižených žáků (datum narození, bydliště, zdravotní postižení). Na toto zjištění byla ředitelka školy upozorněna.

Vydaná rozhodnutí ředitelky (o vřazení žáka do spec. školy, o diagnostickém pobytu, ap.) mají všechny potřebné náležitosti, jsou adresná a včasná.

Ředitelka využívá podnětů a připomínek orgánů státní správy a samosprávy, spolupracuje s dalšími partnery, zejména s referátem sociálních věcí při OÚ v Chomutově, Policií ČR ap.

Organizační uspořádání školy a informační systém lze hodnotit jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

V době konání inspekce se člen inspekčního týmu zúčastnil jednání provozní porady. Jednání bylo konstruktivní, věcné a zabývalo se konkrétními provozními otázkami. Z jednání je zřejmé, že vedení školy uplatňuje demokratický styl řízení a vůči pedagogickému sboru vystupuje otevřeně. Je zde zjevná snaha o týmovou spolupráci.

Základním nástrojem vedení je celoroční plán a dále harmonogram (plán) porad. Operativní

řízení navazuje na plánování a kontrolu jednotlivých činností. Vedení školy vytváří vhodné podmínky pro uplatnění tvořivosti pedagogů. Učitelé iniciativně přicházejí s vhodnými nápady, vedení školy pak umožňuje jejich realizaci (finančně, prostorově a materiálově). Jedinečných schopností pracovníků je využíváno při vedení zájmových kroužků, odbornosti výuky pak přidělováním povinných a nepovinných předmětů. Vedení školy projevuje zájem o zvyšování odborné a pedagogické způsobilosti svých pedagogů, proto jim umožňuje studovat při zaměstnání (letos dva učitelé studují Pedagogickou fakultu), ostatní se pravidelně a dobrovolně zúčastňují odborných vzdělávacích akcí, kurzů a školení. V loňském školním roce byla tato škola vyhodnocena jako nejlepší v okrese v počtu navštívených akcí v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Začínajícím a všem nově nastupujícím pedagogům je věnována zejména metodická péče, kdy tito učitelé mají uvádějícího učitele, pomoc je věnována ale i ze strany vedení školy (hospitační činnost má především metodický charakter). Pedagogové využívají i možnosti hospitací (náslechlů) u kolegů.

Kriteria pro hodnocení pracovníků jsou všeobecně známá, vedení školy preferuje odbornost výuky, vysoce hodnotí práci s žáky nad rámec pracovních povinností (vedení kroužků, práce s integrovanými žáky), podíl na výzdobě školy, zavádění nových forem výuky, tvorbu učebních pomůcek ap. Ve škole je zaveden systém pravidelného hodnocení pracovníků. Vedení školy 3x ročně provádí hodnocení práce zaměstnanců, nově stanovuje nadtarifní složky platu a písemnou formou s tímto seznamuje učitele.

Pravidelné sebehodnocení je prováděno kromě výroční zprávy na pedagogických radách a provozních poradách.

System, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků lze hodnotit jako vynikající.

Kontrolní mechanismy

Vytvořený plán kontrolní činnosti má dvě části. Veřejnou - je součástí celoročního plánu školy (kontroly vedení povinné dokumentace, výzdoba tříd a dalších přidělených prostor školy, kontroly žákovských prací) a část neveřejnou (plán hospitační činnosti).

Kontrola výchovně-vzdělávacího procesu je prováděna systematicky, pravidelně, výsledky jsou analyzovány a zveřejňovány na nástěnce ve sborovně školy, projednávány na provozních poradách a metodickém sdružení. Vedení školy věnuje obzvlášť pozornost kontrolám vedení žákovské dokumentace (úprava písemností, frekvence známek v žákovských knížkách a notýscích, sledování absence žáků - především neomluvené).

Hospitační činnost provádí ředitelka i zástupkyně dle plánu, pozornost zaměřují dle potřeby buď na celkovou stavbu hodiny, nebo na některé části, dále pak na využití pomůcek, audiovizuální techniky, interakci a komunikaci ap. V letošním školním roce obě provedly celkem 27 hospitací. Po hospitaci je vždy s hospitovaným prováděn rozbor a hospitační záznam je datován, uvádí závěry a případná doporučení, zároveň zde nechybí podpis hospitovaného.

Kontrolu hospodaření školy provádí ředitelka průběžně, úzce spolupracuje s ekonomkou. O všech finančních operacích má přehled.

V rámci možností osnov zvláštní školy vytváří vedení pro hodnocení úrovně výsledků učení (pro porovnání v paralelních třídách ročníků) vlastní testy, které také vyhodnocuje. S výsledky jsou pak učitelé seznamováni a na základě toho je stanoven další postup při vzdělávání.

System, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů lze hodnotit jako vynikající.

Hodnocení kvality řízení

Promyšlenou, dlouhodobou koncepcí se daří postupnými kroky realizovat. Plánování reaguje na požadavky transformace speciálního školství, zejména v poskytování vzdělání žákům s těžkým mentálním a kombinovaným postižením. Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy. Škola má vytvořen kvalitní systém morálního a hmotného stimuluování pracovníků, vytváří vhodné podmínky pro uplatnění jedinečných schopností pedagogů. Kontrolní systém umožňuje získat dostatek poznatků pro řízení školy.

Řízení školy lze celkově hodnotit jako vynikající.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství

Výchovná poradkyně (dále jen VP) vykonává tuto funkci třetím rokem, příslušné studium absolvovala. Ve své činnosti se řídí celoročním plánem výchovného poradce a operativně řeší vzniklé problémy, které jsou v její kompetenci. Úzce spolupracuje s vedením školy, s protidrogovým preventistou a s místním orgánem sociální péče. Úroveň této spolupráce je velmi dobrá. Problematická je spolupráce s Okresním soudem v Chomutově, který v některých případech reaguje na podněty školy a sociální péče se značným zpožděním.

Prioritou v činnosti VP je jednání s problémovými žáky, které chodí pozorovat i do vyučovacích hodin. V oblasti profesní orientace se soustřeďuje na žáky 8. a 9. ročníků, pro které organizuje exkurze do odborných učilišť. Daří se umisťovat všechny absolventy školy do některého učebního oboru, někteří z nich však vlivem negativního působení rodiny do odborného učiliště nenastoupí. VP se dále zabývá problematikou integrovaných žáků, kterých je v současné době ve škole deset.

Výchovné poradenství hodnotí ČŠI jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí Školského úřadu v Chomutově č.j. PgO 505/2000, o zařazení do sítě škol s účinností od 13. 11. 2000,
- výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000,
- povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- podkladová inspekční dokumentace (přehled o pedagogických pracovnících školy, dotazník pro ředitele před inspekcí, přehled o počtu tříd a žáků ve škole),
- plán kontrolní činnosti, písemné záznamy hospitací provedených vedením školy,
- osobní dokumentace žáků - odborná vyšetření opravňující k vřazení do speciální školy,
- dlouhodobá koncepce,
- celoroční plán pro školní rok 2000/2001,
- časové a tematické plány jednotlivých sledovaných vyučovacích předmětů.

ZÁVĚR

Výchovně vzdělávací proces probíhá ve škole podle platných učebních plánů a osnov. Vedení školy a všichni pedagogové se ztotožňují s transformací speciálního školství, protože škola ve větší míře nabízí možnosti vzdělávání žákům s těžkým a kombinovaným postižením. Prostorové a zejména materiální a psychohygienické podmínky výuky jsou na vynikající úrovni. Na požadované úrovni zatím není odborná a pedagogická způsobilost vyučujících, neboť 45 % všech vyučujících nemá potřebné vzdělání.

Patřičná pozornost je věnována vlastnímu vzdělávacímu procesu, ve kterém se uplatňuje široká škála forem a metod práce. Všichni pedagogové hledají neoptimálnější cesty jak žákům přiblížit a předat vědomosti, dovednosti a návyky. Škola disponuje moderní výpočetní a audiovizuální technikou, která je prokazatelně ve výuce využívána.

Vysoce demokratické řízení a promyšlená koncepčnost školy, kdy vedení vybízí své pedagogy k týmové spolupráci, vytváří vhodné podmínky pro uplatnění jedinečných schopností a zároveň dokáže ocenit jejich iniciativnost a přístup k plnění všech povinností, ale i dalších aktivit nad rámec těchto povinností hodnotí ČŠI jako vynikající.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou využívány efektivně a umožňují plně realizovat výchovně vzdělávací proces. Iniciativou vedení a pedagogů školy se daří získávat další finanční prostředky, především formou projektů, grantů a dále sponzorskými dary (ty byly účelově vázány na nákup učebnic a pomůcek). Takto získané finance jsou použity zejména pro mimoškolní aktivity žáků, např. pro projekt „Otevřená škola“.

Na základě výše uvedených dílčích zjištění z oblasti kvality vzdělávání sledovaných předmětů a kvality řízení hodnotí ČŠI celkově školu jako vynikající.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Erika Bednárová	v.r.
Členové týmu	PaedDr. Pavel Bártík	v.r.
	Mgr. Vladimír Bečvář	v.r.

V Mostě dne 15. prosince 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 22.12.2000

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Hana Horská

v.r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2001-01-12	064 02/01-5022
Zřizovatel	2001-01-12	064 06/01-5022

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	připomínky nebyly podány